

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI STATISTIKA BASHQARMASI

2024-jil yanvar-avgust aylari ushin
daslepki ma'g'lumat

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI SIRTQI SAWDA AYLANISI

Sirtqi ekonomikalik baylanis ham
sawda statistikasi bolimi:
(61) 222-67-45

Sırtqı sawda aylanısı

Mámleketimizde alıp barılıp atırğan ekonomikalıq háreketler sırt el mámleketleri menen sawda baylanıslarınıń tez pát penen ósiwine xızmet qılıp atır. Tiykarınan, mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw boyınsha qabıl etilgen nızamları jergilikli kompaniyalarǵa sırtqı bazarlarda kóbirek tájiriye arttırıwına imkánıyat jaratıp beredi. Nátiyjede olar jáhán sawdasında báseki ústinlikke iye boladı.

Respublikada bul taraw sońǵı jıllarda ámelge asırılıp atırğan eksporttı qollap quwatlaw, importtı optimallasırıw hám ulıwma alǵanda sırtqı sawda teń salmaqlılıǵın támiyinlew maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde, 2024-jıl yanvar-avgust aylarında respublikanıń sırtqı sawda aylanısı (tekstte SSA) 415,4 mln. AQSH dollarǵa jetti hám 2023-jıldıń yanvar-avgust aylarına salıstırǵanda 26,3 % ke kóbeydi.

SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (yanvar-avgust ayları, miń AQSH dollar)

Sırtqı sawda aylanısı

2024-j.: **415 432,4** 126,3 %

(2023-j.: **328 986,4**)

Saldo

2024-j.: **93 437,1** (2023-j.: **55 928,0**)

Eksport

2024-j.: **254 434,7** 132,2 %

(2023-j.: **192 472,2**)

Tovarlar: 253 780,9

Xızmetler: 653,9

Import

2024-j.: **160 997,6** 117,9 %

(2023-j.: **136 514,2**)

Tovarlar: 153 026,5

Xızmetler: 7 971,1

Sırtqı sawda aylanbası – belgili dáwir ushın mámleket eksportı hám importı qunınıń muǵdarı esaplanadı. Tovarlardıń sırtqı sawda statistikası Qaraqalpaqstan Respublikası bajıxana aymaǵına alıp kiriw (import) yáki Qaraqalpaqstan Respublikası bajıxana aymaǵınan alıp shıǵıw (eksport) nátiyjesinde mámleket material resursları zapaslarına qosılatuǵın yáki olardan ayırıp taslanatuǵın tovarlar esabın sırtqı sawda ulıwmalıq esap sisteması tiykarında júritiledi.

SSAda eksport kólemi 254,4 mln. AQSH dollarına (132,2 % ti) hám import kólemi 161,0 mln. AQSH dollarına (117,9 % ǵa) jetti. Sırtqı sawda aylanısı saldósı 93,4 mln. AQSh dollardı quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASÍ MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ EŇ JOQARÍ ÚLESKE IYE BOLǴAN MÁMLEKETLER
(2024 -jil yanvar-avgust ayları, mln. AQSH dollari)

<p>Túrkiya</p> <p>SSA – 93,3</p> <p>Eksport: 75,6 Import: 17,7</p> <p> 22,5%</p>	<p>QXR</p> <p>SSA – 77,2</p> <p>Eksport: 52,9 Import: 24,3</p> <p> 18,6%</p>	<p>Rossiya</p> <p>SSA – 74,2</p> <p>Eksport: 41,4 Import: 32,8</p> <p> 17,9%</p>	<p>Qazaqstan</p> <p>SSA – 36,1</p> <p>Eksport: 24,0 Import: 12,1</p> <p> 8,7%</p>	<p>Latviya</p> <p>SSA – 20,6</p> <p>Eksport: 20,2 Import: 0,4</p> <p> 5,0%</p>
<p>Pákiстан</p> <p>SSA – 9,5</p> <p>Eksport: 8,5 Import: 0,0</p> <p> 2,3%</p>	<p>Estoniya</p> <p>SSA – 6,6</p> <p>Eksport: 4,4 Import: 2,2</p> <p> 1,6%</p>	<p>Franciya</p> <p>SSA – 2,4</p> <p>Eksport: 2,3 Import: 0,1</p> <p> 0,6%</p>	<p>Awǵanstan</p> <p>SSA – 4,5</p> <p>Eksport: 4,4 Import: 0,1</p> <p> 1,1%</p>	<p>Gruziya</p> <p>SSA – 2,2</p> <p>Eksport: 2,2 Import: 0,0</p> <p> 0,5%</p>

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IRI SHERIK MÁMLEKETLER MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANISÍ DINAMIKASÍ

(yanvar-avgust ayları, mln. AQSH dollari)

Mámleketler	2022-j.	2023-j.	2024-j.
Túrkiya	74,7	66,7	93,3
<i>Eksport</i>	68,6	64,1	75,6
<i>Import</i>	6,1	2,6	17,7
QXR	111,9	67,6	77,2
<i>Eksport</i>	58,7	36,7	52,9
<i>Import</i>	53,2	30,9	24,3
Rossiya Federaciyası	70,1	58,8	74,2
<i>Eksport</i>	34,5	34,5	41,4
<i>Import</i>	35,6	24,3	32,8
Qazaqstan	36,9	41,6	36,1
<i>Eksport</i>	23,1	17,7	24,0
<i>Import</i>	13,8	23,9	12,1
Latviya	29,9	21,6	20,6
<i>Eksport</i>	29,4	21,5	20,2
<i>Import</i>	0,5	0,1	0,4
Pákistan	0,2	1,0	9,5
<i>Eksport</i>	0,2	1,0	9,5
<i>Import</i>	-	-	-
Awғанstan	3,4	1,0	4,5
<i>Eksport</i>	3,4	1	4,4
<i>Import</i>	-	0	0,1
Estoniya	0,7	6,3	6,6
<i>Eksport</i>	0,0	4,7	4,4
<i>Import</i>	0,7	1,6	2,2
Franciya	1,4	0,9	2,4
<i>Eksport</i>	1,2	0,8	2,3
<i>Import</i>	0,2	0,1	0,1
Gruziya	2,4	1,7	2,2
<i>Eksport</i>	2,3	1,7	2,2
<i>Import</i>	0,1	0,0	-

Mámleketler	2022-j.	2023-j.	2024-j.
Tájikstan	1,1	1,6	1,9
<i>Eksport</i>	1,1	1,6	1,9
<i>Import</i>	-	-	0
Tayland	0,1	0,4	1,5
<i>Eksport</i>	0,1	0,4	1,5
<i>Import</i>			
Birlesken patshalıq	5,9	2,5	3,0
<i>Eksport</i>	3,4	1,0	1,1
<i>Import</i>	2,5	1,5	1,9
Qırğız Respublikası	4,8	3,8	3,0
<i>Eksport</i>	2,5	0,2	1,1
<i>Import</i>	2,3	3,6	1,9
BAÁ	4,2	6,6	5,3
<i>Eksport</i>	-	0,1	1,0
<i>Import</i>	4,2	6,5	4,3
Iran	1,4	1,0	1,6
<i>Eksport</i>	0,6	0,5	0,9
<i>Import</i>	0,8	0,5	0,7
Koreya Respublikası	8,5	14,0	9,6
<i>Eksport</i>	1,2	0,7	0,9
<i>Import</i>	7,3	13,3	8,7
Germaniya	1,3	3,3	9,1
<i>Eksport</i>	0,4	0,5	0,7
<i>Import</i>	0,9	2,8	8,4
Türkmenstan	1,8	1,5	1,7
<i>Eksport</i>	1,0	0,5	0,7
<i>Import</i>	0,8	1,0	1,0
Vetnam	0,0	0,0	0,6
<i>Eksport</i>	-	-	0,6
<i>Import</i>	0	0	-

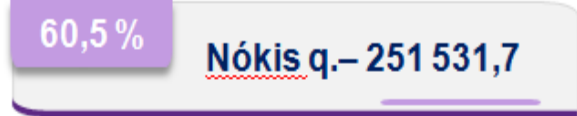

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI AYMAQLAR KESIMINDE SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ

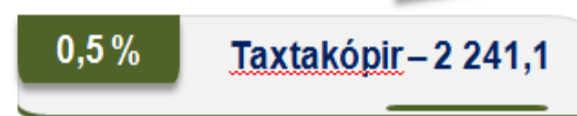
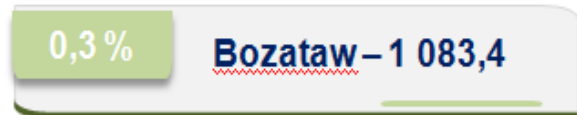
(2024-jil yanvar-avgust aylari)*

	Min AQSH dollari	Ósim pátleri, % te	úlesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	415 432,4	126,3	100,0
Nókis q.	251 531,7	137,3	60,5
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	10 600,0	89,7	2,6
Beruniy	9 570,1	126,2	2,3
Bozataw	1 083,4	81,3	0,3
Qaraózek	1 639,3	23,0	0,4
Kegeyli	9 882,8	195,5	2,4
Qońirat	17 971,7	164,6	4,3
Qanlıkól	12 257,5	107,1	3,0
Moynaq	14 511,0	82,7	3,5
Nókis	7 264,8	130,6	1,7
Taqiyatas	10 886,5	85,4	2,6
Taxtakópir	2 241,1	387,4	0,5
Tórtkúl	24 893,0	109,1	6,0
Xojeli	6 647,3	68,1	1,6
Shımbay	8 292,7	84,3	2,0
Shomanay	9 060,7	319,4	2,2
Ellikqala	11 929,1	134,4	2,9

Eń joqarǵı kólemi,
mín. AQSH dollari

Eń az kólemi,
mín. AQSH dollari

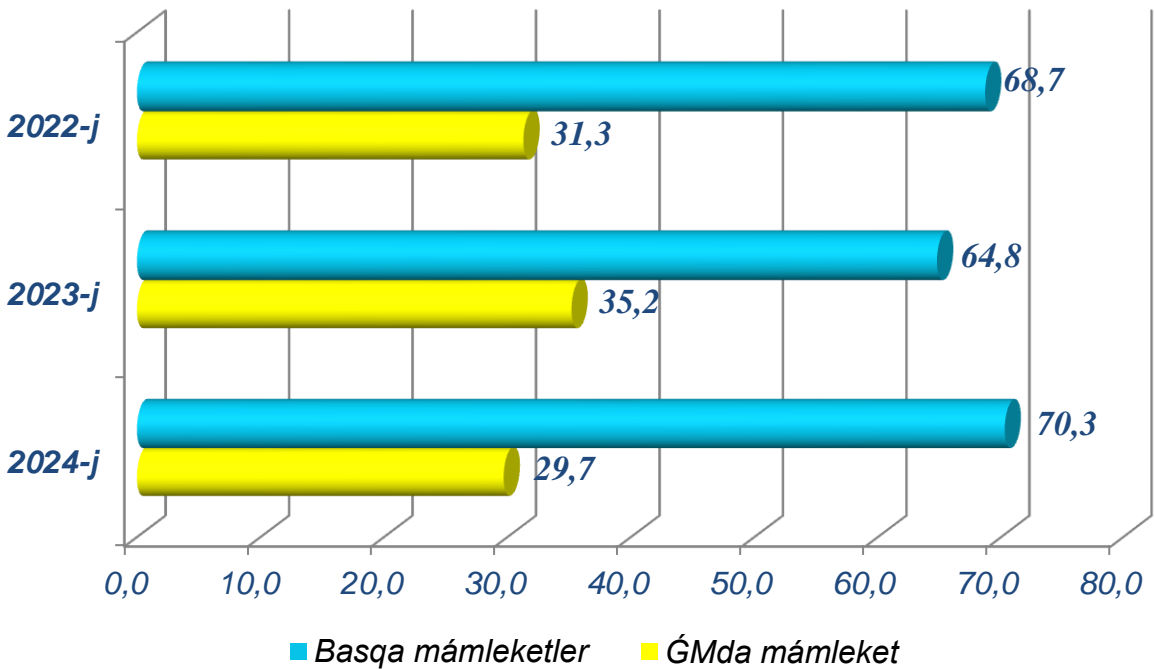

Respublika sırtqı sawda aylanısı quramındaǵı eń joqarǵı úlesin Nókis qalası 60,5 % úlesi menen 251 531,7 mín AQSH dolların, eń tómen úlesin ese Bozataw rayonında 0,3 % úles penen 1 083,4 mín AQSH dollardı quradı.

* Tábiyiy gaz hám elektr energiyasın jetkerip beriw, sol qatarında, arnawlı eksport boyınsha rásmiy statistikalıq maǵlıwmatlar, Qaraqalpaqstan Respublikası qala hám rayonlar boyınsha bólistirilmegen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SIRTQI SAWDA AYLANISINDA ĠMDA MAMLEKETLERI HAM BASQA MAMLEKETLERDIŇ KOLEMLERI DINAMIKASI

(yanvar-avgust ayları, mln. AQSH dollari, úlesi, % te)

2024-jildiŇ yanvar-avgust aylarında, sirtqı sawda aylanısında ĠMDA mámleketleriniŇ úlesi 29,7 % ti qurap, 2023-jılğa salıstırğanda sirtqı sawda aylanısı 106,7 % ti quradı.

QaraqalpaqstanniŇ basqa sirt el mámleketleriniŇ SSA sı 2024-jildiŇ yanvar-avgust aylarında 2023-jildiŇ usı dáwirine salıstırğanda 136,9 % ke hám jámi SSA dađı úlesi 70,3 % ti quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısı 2024-jil yanvar-avgust ayları kórsetkishine tiykar, 123,4 mln. AQSH dolların quradı. Sonday-aq eksport 69,6 mln. AQSH dollarǵa jetken bolsa, import 53,8 mln. AQSH dolların quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ ĞMDA MAMLEKETLERI HAM SIRTQI SAWDA AYLANISI (2024-jil yanvar-avgust ayları mln. AQSH dollari)

Rossiya
TSA – 74,2
Eksport – 41,4
Import – 32,8

Qazaqstan
TSA – 36,1
Eksport – 24,0
Import – 12,1

Qırǵız Respublikası
TSA – 3,0
Eksport – 1,1
Import – 1,9

Belarus
TSA – 6,1
Eksport – 0,1
Import – 6,0

Tájikstan
TSA – 1,9
Eksport – 1,9
Import – 0,0

Ukraina
TSA – 0,3
Eksport – 0,3
Import – 0,0

Türkmenstan
TSA – 1,7
Eksport – 0,7
Import – 1,0

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısınıń eń joqarǵı kólemi Rossiya Federaciyası 74,2 mln, Qazaqstan 36,1 mln hamda Belarus 6,1 mln mámleketlerine tuwra keldi.

export

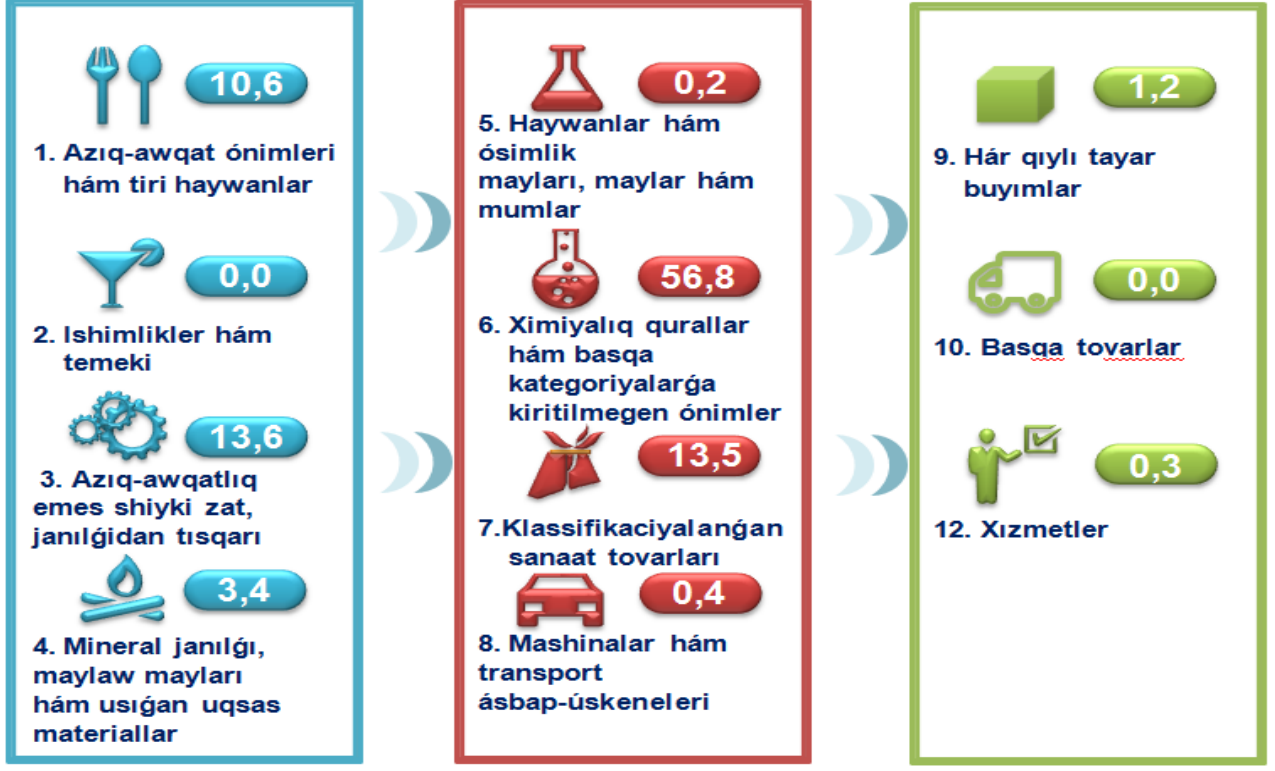
QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ EKSPORTI

Xalıq aralıq ekonomikalıq baylanıslardıń rawajlanıwı eksporttıń turaqlı ósiwine járdem beredi hám bul óz nábwetinde belgili nátiyjelerge erisiw ushın imkaniyat jaratadı. Mámlekettiń eksport ónimdarlıgıń asırıw, eksporttı mámleket tárepinen qollap-quwatlaw, eksportqa tán ónimler nomenklaturasın keńeytiw maqsetinde ámelge asırılğan is-ilajlar nátiyjesinde eksportyorlar tárepinen 254,4 mln. AQSH dolları (namonetar altınan tısqarı) qunındağı (2023-jıldıń mas dáwirine salıstırğanda 132,2 % ti quradı) tovar hám xızmetler eksport qılınıwı támiyinlendi.

XSST* BOYINSHA EKSPORTINIŃ QURAMI (2024-jil yanvar-avgust ayları úlesi % te)

Qaraqalpaqstan Respublikasında tovarlar sırtqı sawdası statistikalıq kórsetkishlerin júzege keltiriwde, Sırtqı ekonomikalıq háreket tovar nomenklaturası (keyingi orınlarda TIF TN) menen birgelikte , Birlesken Milletler shólkeminiń Xalıq aralıq standartlastırılǵan sawda (keyingi orınlarda – XSST) isletiledi. Bul óz nábwetinde analiz qılıw maqsetlerinde eksport hám import qılınatuǵın tovarlardı 10 dana úlken bólimlerge gruppalam ushın imkan beredi. Tovarlardı XSST boyınsha kodlastırıw , TIF TN hám XSST ortasında ótiw giltleri járdeminde ámelge asırıladı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ XSSK BOYINSHA EKSPORT QURAMI

(yanvar-avgust ayları, jıllar kesiminde)

XSST quramı	Mln. AQSH dollari		Ósim pátı, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jámi eksport	192,5	254,4	81,3	132,2	100,0	100,0
<i>sonnan:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	12,4	26,9	97,1	217,2	6,4	10,6
Ishimlikler hám temeki						
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	20,6	34,5	107,5	167,9	10,7	13,6
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	0,1	8,8		11064,0	0,0	3,4
Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar	0,0	0,6			0,0	0,2
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	128,7	144,5	73,1	112,3	66,8	56,8
Sanaat tovarları	29,3	34,3	118,6	117,0	15,2	13,5
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri	0,0	1,0	11,8	36292,9	0,0	0,4
Hár qıylı tayar buyımlar	0,8	3,2	66,9	416,7	0,4	1,2
Xızmetler	0,7	0,7	25,0	95,2	0,4	0,3

Eksport quramında tovarlar úlesi 94,5 % ti qurap, olar tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (56,8 %), sanaat tovarları (13,5 %) hám azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı (13,6 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (10,6 %) úlesine tuwra kelmekte.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ XSST BÓLIMI BOYINSHA AYIRIM ÓNIMLER EKSPORTINIŇ QURAMI (2024-jil yanvar-avgust ayları)

XSSK bólimi atı	Mıń AQSH dolları	2023-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Palız hám miyweler	23 113,6	206,9
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	3 467,1	374,2
Kofe, shay, kakao, dámbegishler hám olardan tayarlanǵan ónimler	271,4	103,5
Qumsheker, qumshekerden tayarlanǵan ónimler hám bal	10,8	112,5
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı		
Haywan hám ósimlikler	33 171,8	206,6
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat (kómir, neft hám qımbat bahalı taslardan tısqarı)	557,7	71,9
Toqımashılıq talaları hám olardıń shıǵındıları	318,7	16,0
avgust alınatuǵın tuqımlar hám miyweler	124,7	515,3
Mineral janılıǵı, avgustlaw avgustları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	8 414,9	-
Haywanlar hám ósimlikler avgustları, avgustlar hám muımlar		
Ósimlik avgustları (qam, tazalanǵan yaki frakciyalanǵan)	622,9	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	143 657,1	112,2
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	411,4	106,7
Basqa jerde klassifikaciyanabaǵan ximiyalıq materiallar hám ónimler	85,1	49,4
Efir avgustları, rezinoidlar hám parfyumeriyalıq zatlar; hájjetxana preparatları, polirovkalaw hám juwıw quralları	18,5	18,5

XSSK bólimi ati	Mıń AQSH dolları	2023-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Toqımashılıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	26 029,8	122,6
Probka hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	1 933,4	92,0
Basqa tártiptegi metall bolmaǵan minerallardan alınǵan ónimler	2545,1	634,7
Mashinalar hám transport ásbap-úskenerleri		
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám olardıń detalları	-	-
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskenerler	-	-
Arnawlı bólimler ushın arnawlı mólsherlangen mashinalar	1009,1	-
Hár qıylı tayar buyımlar		
Kiyim-Kenshekler hám Kiyim-Kenshek buyımları	2 910,6	10,6 m
Hár qıylı tayar buyımlar	77,2	233,9
Basqa túrdegi arnawlı, ilimiy baqlaw ásbabları hám apparaturalar	-	-
Ayaq kiyim	-	-

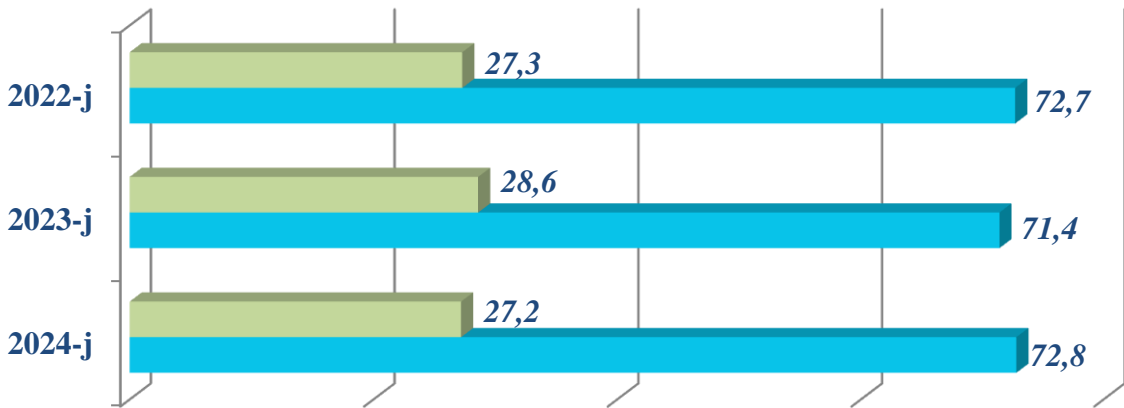
Qaraqalpaqstannıń sırtqı sawda statistikasına sherik mámleketlerge tómendegiler kiredi: alıp kiriwde - tovarlar keliip shıqqan mámleket, eger keliip shıqqan mámleket anıq emes bolsa, shıǵıp ketken jibergen mámleket. Alıp shıǵıwda-tovarlar jiberiletuǵın mámleket esaplanadı.

2024-jıldıń yanvar-avgust ayları ĞMDA mámleketlerine 69,6 mln. AQSH dollari qunındaǵı tovar hám xızmetler eksport qılınıp, 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 26,4 mártege kóbeydi.

ĞMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE TOVAR HÁM XÍZMETLER EKSPORTÍ KÓLEMLERİ

DINAMIKASÍ

(yanvar-avgust ayları, úlesi, % te)

■ ĞMDA mámleketler ■ Basqa mámleketler

2024-jıldıń yanvar-avgust aylarında, sırtqı sawda aylanısında tovar hám xızmetler eksportı boyınsha tiykarǵı sherik quramında Túrkiya, Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federaciyası, Qazaqstan, Latviya, Pákistan, Estoniya hám Awǵanstan mámleketler bolıp. Olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 91,2 procentti quramaqta.

RESPUBLIKA EKSPORTÍNDA TIYKARǴÍ SHERIK MÁMLEKETLERDİŇ ÚLESİ (2024-jil yanvar-avgust ayları, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASININ TIYKARGI SHERIK MAMLEKET-LERGE AMELGE ASIRGAN EKSPORTI KOLEMI HAM OSIM PATLERI (yanvar-avgust aylari, jillar kesiminde)

Mámleketler	Mıń AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Orni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Túrkiya	64051,1	75576,0	93,3	118,0	1	1
Qıtay Xalıq Respublikası	36650,9	52872,1	62,4	144,3	2	2
Rossiya	34505,6	41391,7	100,0	120,0	3	3
Qazaqstan	17666,3	24023,2	76,6	136,0	5	4
Latviya	21545,8	20176,6	73,2	93,6	4	5
Pákistan	1036,3	9509,1	493,7	917,6	10	6
Awғанstan	1047,4	4399,9	30,7	420,1	9	8
Estoniya	4726,0	4386,0	-	92,8	6	9
Franciya	795,4	2336,1	65,5	293,7	12	10
Gruziya	1734,1	2239,4	75,9	129,1	7	11
Tájikstan	1641,3	1851,5	154,7	112,8	8	12
Tayland	449,5	1493,6	380,7	332,3	20	13
Birlesken patshalıq	1010,7	1144,6	29,5	113,2	11	14
Qırǵız Respublikası	171,9	1101,2	7,0	640,7	25	15
BAÁ	91,0	986,0	-	1083,8	29	16
Iran	473,3	890,2	82,2	188,1	19	17
Koreya Respublikası	686,6	861,6	58,9	125,5	13	18
Germaniya	510,1	738,2	132,0	144,7	15	19
Türkmenstan	486,4	677,5	48,2	139,3	17	20
Vetnam		568,9	-	-	-	20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ RAYONLAR KESIMINDE EKSPORTI

(2024-jil yanvar-avgust ayları)*

Eñ joqarı kólem,
mıń. AQSH dollari

	Mıń AQSH dollari	Ósim pátleri, % te	Úlesi, % da
Qaraqalpaqstan Respublikası	254 434,7	132,2	100,0
Nókis q.	154 825,4	120,3	60,9
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	9 145,2	101,8	3,6
Beruniy	7 122,3	146,5	2,8
Bozataw	912,0	80,2	0,4
Qaraózek	820,9	100,3	0,3
Kegeyli	8 073,8	216,5	3,2
Qońırat	4 347,5	84,1	1,7
Qanlıkól	10 800,3	109,4	4,2
Moynaq	12 148,0	352,5	4,8
Nókis	5 936,1	192,2	2,3
Taqıyatas	3 273,4	135,5	1,3
Taxtakópir	1 217,2	307,0	0,5
Tórtkúl	4 532,5	112,1	1,8
Xojeli	2 604,2	198,0	1,0
Shımbay	6 459,8	146,6	2,5
Shomanay	8 609,4	312,8	3,4
Ellikqala	8 438,5	114,9	3,3

60,9 %

Nókis q. - 154 825,4

4,8 %

Moynaq - 12 148,0

4,2 %

Qanlıkól - 10 800,3

Eñ az kólem,
mıń. AQSH dollari

0,4 %

Bozataw - 912,0

0,3 %

Qaraózek - 820,9

0,5 %

Taxtakópir - 1 217,2

Respublika eksportı quramında eñ joqarǵı úlesi Nókis qalası 60,9 % ti 154 825,4 mıń AQSH dolların, eñ tómen úlesin Bozataw rayonı 0,4 % i 912,0 mıń AQSH dolların quradı.

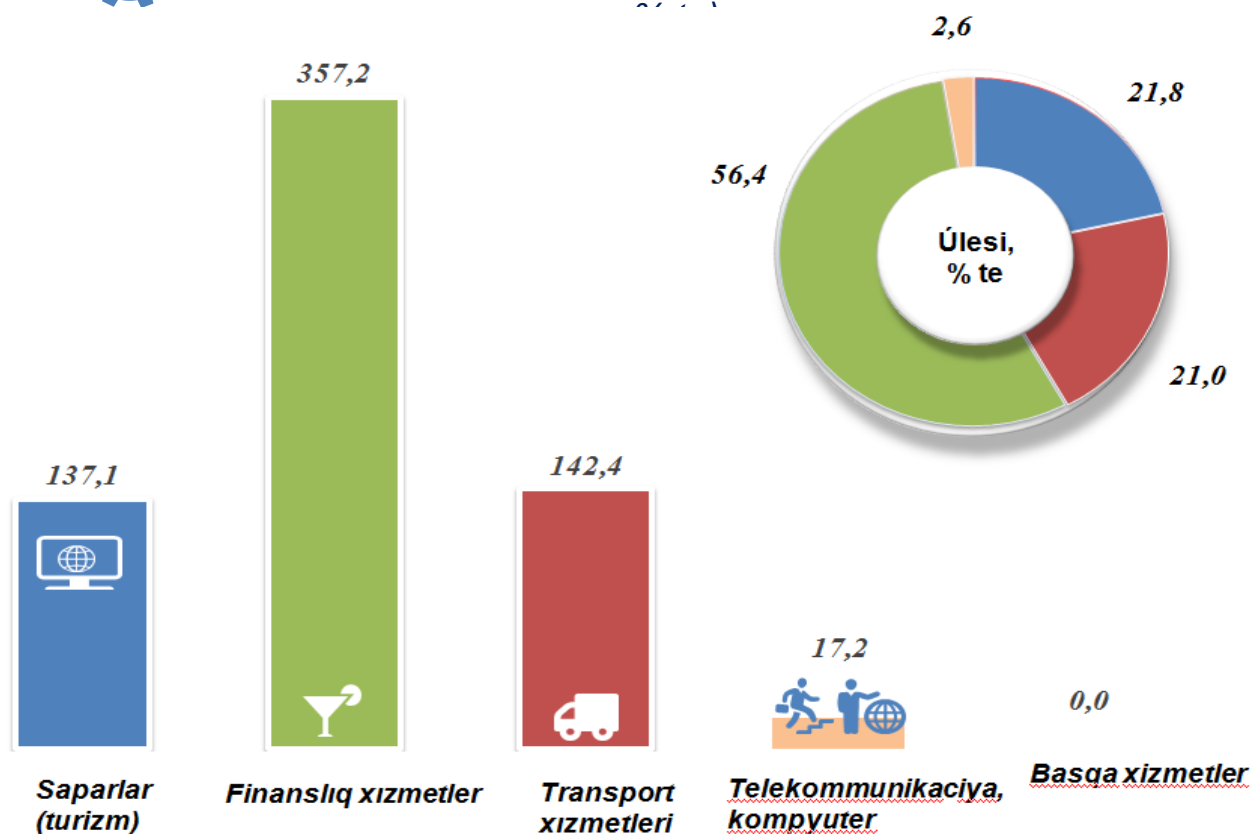
* Tábiyiy gaz hám eklektr energiyasın jetkerip beriw , sonday –aq arnawlı eksport hám saparlar boyınsha rásmiy statistikal'q maǵlıwmatlar, Qaraqalpaqstan Respublikası rayon hám qalalar boyınsha bólistirilmeǵen.

Mámleketimizde jańa islep shıǵarıw texnologiyaları hám zamanagóy úskenelerden keń paydalanıw, tarawda sapa menejmenti sistemasınıń ámeldegi jetilisiwi nátiyjesinde miynet ónimlilikin asırıwǵa xızmet etip atır. Bul, óz gezeginde, tayın ónimlerge jáhán bazarlarında óz ornın tabıw imkaniyatın beredi.

XÍZMETLER EKSPORTÍ QURAMÍ

(2024-jil yanvar-avgust ayları, mıń AQSh dollar úlesi,

Xızmetler eksportı kólemi 653,9 mıń AQSh dolların yaki jámi eksport kóleminiń 0,3 % in qurap, 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 95,2 % ke gúzetildi. Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (54,6 %), saparlar (turizm) (21,8 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xızmeti boyınsha xızmetler (2,6 %), transport (21,0 %) hámde basqa xızmetler (0,0 %) úlesine tuwra kelgen.

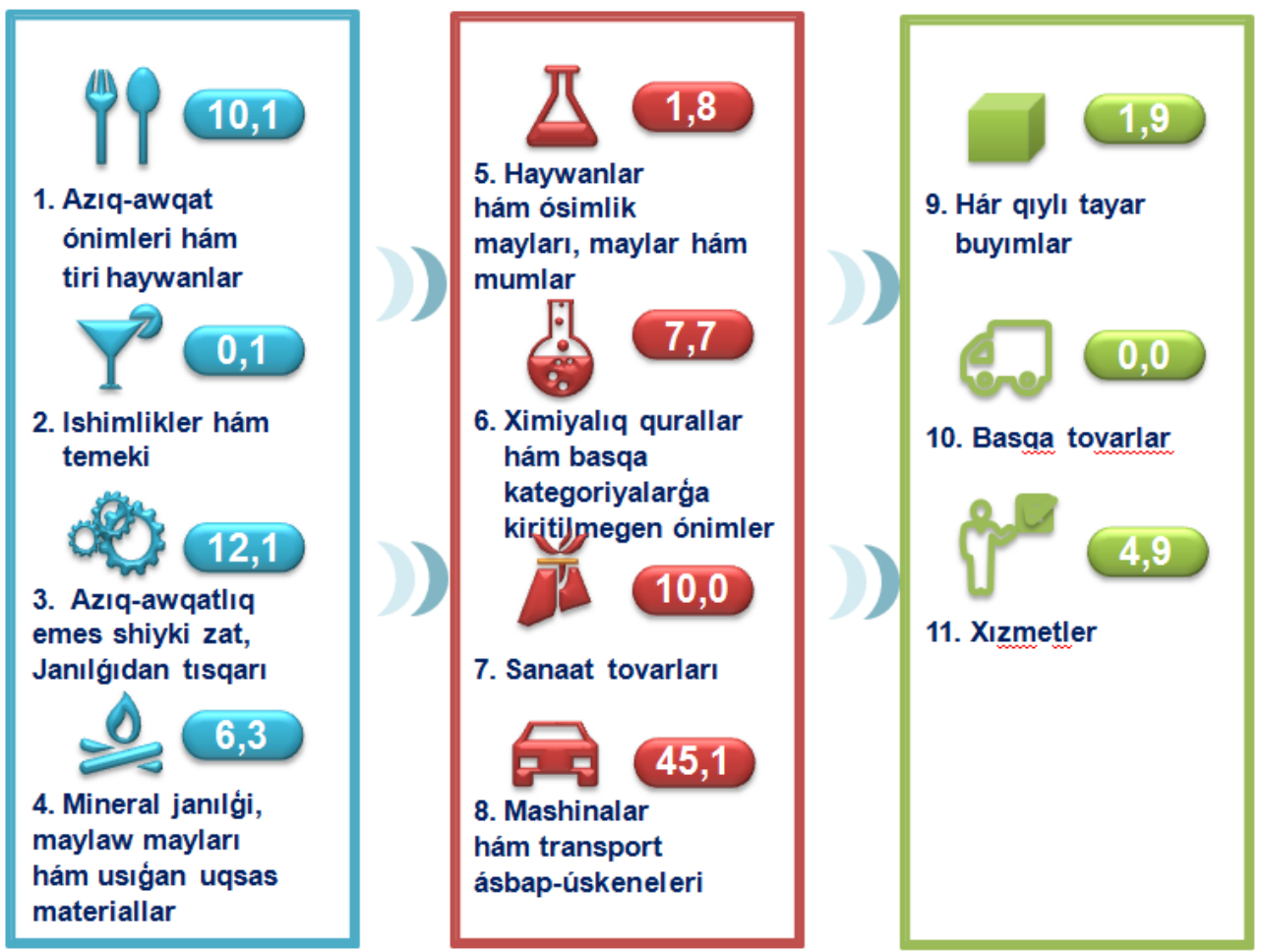
QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IMPORTI

2024-jıldıń yanvar-avgust aylarında import kólemi 161,0 mln. AQSh dolların hám 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 117,9 % ti quradı. Import quramında eń úlken úles, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri (45,1 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (10,1 %), sanaat ónimleri (10,0 %) hámde ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (7,7 %) esabına tuwra keldi.

XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI (2024-jil yanvar-avgust, úlesi, % te)

Tovarlar importı dinamikası analizine tiykar, 2024-jıldıń yanvar-avgust aylarında import qılınǵan tovarlar kólemi 161,0 mln. AQSh dolların quradı. Xızmetler importı bolsa 8,0 mln. AQSh dollarǵa jetti.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI

(yanvar-avgust ayları, jillar kesiminde)

XSSK bólimi	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ullwma kólemge salıstırghanda, % te	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jámi import	136,5	161,0	96,2	117,9	100,0	100,0
<i>sonıń ishinde:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	25,0	16,2	142,2	65,1	18,3	10,1
Ishimlikler hám temeki	0,2	0,1	287,4	71,7	0,1	0,1
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, Janılıǵıdan tısqarı	14,1	19,4	106,4	137,7	10,3	12,1
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	13,4	10,1	119,9	75,3	9,8	6,3
Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar	4,3	2,9	114,3	67,2	3,2	1,8
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	15,4	12,3	97,2	79,9	11,3	7,7
Sanaat tovarları	13,6	16,1	82,8	119,1	9,9	10,0
Mashinalar hám transport ásbap-úskenederi	35,9	72,7	64,0	202,6	26,3	45,1
Hár qıylı tayar buyımlar	3,2	3,1	150,0	97,4	2,3	1,9
Xızmetler	11,5	8,0	201,0	69,2	8,4	5,0

XSSK BOYINSHA IMPORT QILINGAN AYIRIM TURDEGI ONIMLER QURAMI

(2024-jil yanvar-avgust aylari)

XSSK bólimi atı	Mıń AQSH dolları	2023-jılga salıstırǵan da, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	11 953,1	59,5
Kofe, shay, kakao, dámlawshiler hám olardan tayarlanǵan ónimler	1 215,6	120,8
Gósh hám gósh ónimleri	178,5	28,3
Tiri haywanlar	86,7	20,6
Ishimlikler hám temekil		
Ishimlikler	117,4	71,6
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqari		
Probka hám aǵash-taxtalar	18 039,9	136,3
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	1 150,7	149,2
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	8 189,2	81,6
Kómir, koks hám briketler	1 823,7	54,1
Haywanlar hám ósimliklermayları, maylar hám muımlar		
Ósimlik avgustları	2 922,5	67,2
Haywan hám ósimlik mayları	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	5 297,8	51,0
Organikalıq ximiya zatları	3 957,4	118,7
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	1 221,7	699,3
Ximiyalıq materiallar hám ónimler	608,4	78,9

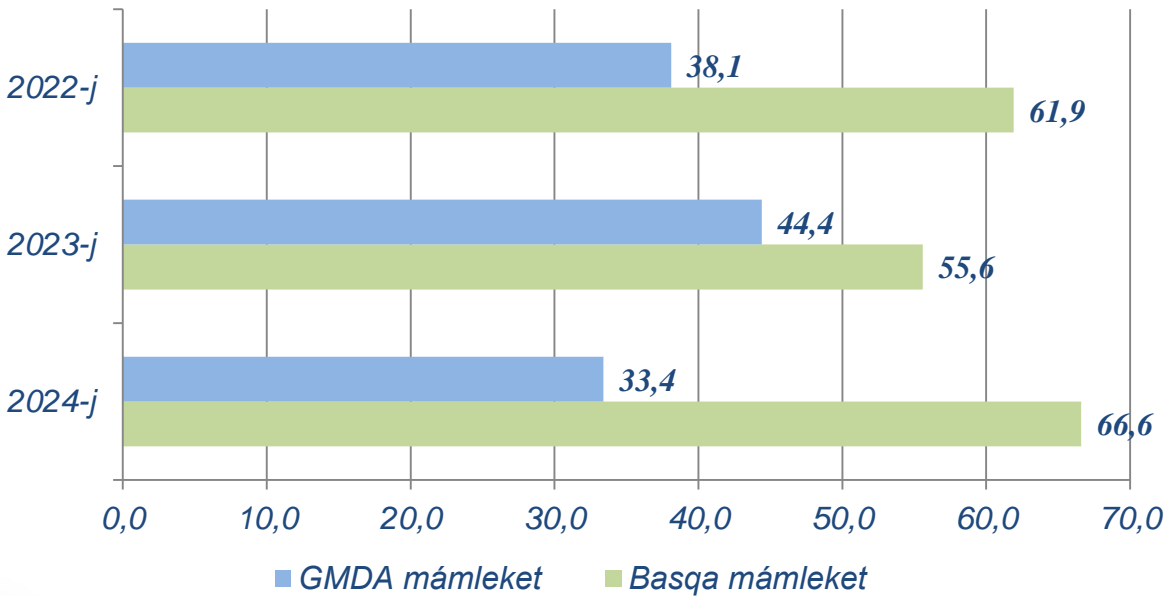
XSSK bólimi atı	Mıń AQSH dolları	2023-jılǵa salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Metallardan tayarlanǵan buyımlar	11 309,7	103,2
Rezina buyımları	129,9	22,9
Shoyın hám polat	1 272,0	422,9
Qaǵaz, kardon hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	166,0	249,6
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Anıq tarawlar ushın arawlı mólsherlengen mashinalar	13 644,3	66,4
Sanaat ushın arawlı bolmaǵan mashinalar hám ásbap-úskeneler hám olardıń detalları	52 293,8	776,9
Avtomobiller	2 472,1	61,4
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	3 134,9	116,8
Hár qıylı tayar buyımlar		
Arawlı, ilimiy hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	1 616,6	66,5
Bloklı imaratlar, suw ótkiziw, kanalizaciya, ısıtıw hám jaqtılandırıw úskeneleri ushın armatura hám bekkemlew tovarları	999,4	304,7
Hár qıylı tayar buyımlar	156,7	52,6
Mebel hám onıń bólekleri, jatarjay buyımları, matraslar, matraslar ushın tirgekler, kópshikler hám usıǵan uqsas tigilgen mebel	281,8	370,8

2024-jil yanvar-avgust aylari juwmađına kóre ĞMDA mámleketlerine 53,8 mln. AQSH dollari import qılınıp, 2023-jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 88,8 % i quradı.

ĞMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERINEN TOVAR HÁM XÍZMETLER IMPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMİKASÍ

(yanvar-avgust ayları, úlesi, % te)

2024-jil yanvar-avgust aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasınıń 39 mámlekettiń tovar hám xızmetler importın ámelge asırdı. Iri sherik-mámleketler (Rossiya, Litva, QXR, Túrkiya, Qazaqstan, Koreya Respublikası, Belarus hám BAÁ) jámi importıń 85,6 % ti quradı.

RESPUBLIKA IMPORTÍNDÁ TIYKARǒÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŃ ÚLESİ

(2024-jil yanvar-avgust ayları, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASINI SHERİK MAMLEKETLERDEN AMELGE ASIRGAN IMPORT KOLEMI HAM OSIM PATLERI (yanvar-avgust aylari, jillar kesiminde)

Mámleketler	Mıń AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵandaǵı, orni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Rossiya	24320,4	32763,3	68,4	134,7	2	1
Litva	1327,4	27905,7	47,1	2102,4	14	2
QXR	30932,9	24284,0	58,1	78,5	1	3
Túrkiya	2616,7	17707,4	43,1	676,7	11	4
Qazaqstan	23884,6	12128,6	172,8	50,8	3	5
Koreya Respublikası	13328,2	8745,2	183,3	65,6	4	6
Belarus	2804,9	8372,0	316,1	298,5	10	7
Germaniya	7790,3	5990,0	540,7	76,9	5	8
BAÁ	6522,1	4252,1	154,4	65,2	6	9
Qatar	3776,3	4139,6	256,2	109,6	8	10
Chexiya	50,0	2675,7	32,0	5346,6	7	11
Italiya	1578,7	2242,7	212,1	142,1	12	12
Estoniya	3578,0	1929,6	152,6	53,9	9	13
Qırǵız Respublikası	1522,9	1857,9	61,8	122,0	13	14
Birlesken patshalıq	992,3	984,2	131,6	99,2	16	15
Avstriya	348,5	885,9	63,7	254,2	25	16
Túrkménstan	519,9	721,4	65,9	138,8	23	17
Niderlandiya	556,3	512,4	81,6	92,1	19	18
Iran	657,2	489,8	130,2	74,5	18	19
AQSH	1169,8	475,1	214,2	40,6	15	20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI RAYONLAR KESIMINDE IMPORTI

(2024-jil yanvar-avgust aylari)

	Min AQSH dollari	Osım pátleri, % te	Ulesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	160 997,6	117,9	100,0
Nókis q.	96 706,3	177,5	60,1
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	1 454,8	51,3	0,9
Beruniy	2 447,8	90,0	1,5
Bozataw	171,4	88,2	0,1
Qaraózek	818,4	13,0	0,5
Kegeyli	1 809,1	136,5	1,1
Qońırat	13 624,2	237,1	8,5
Qanlıkól	1 457,3	92,8	0,9
Moynaq	2 363,1	16,8	1,5
Nókis	1 328,8	53,7	0,8
Taqıyatas	7 613,0	73,7	4,7
Taxtakópir	1 023,9	562,9	0,6
Tórtkúl	20 360,5	108,4	12,6
Xojeli	4 043,1	47,9	2,5
Shımbay	1 833,0	33,8	1,1
Shomanay	451,3	532,6	0,3
Ellikqala	3 490,7	227,6	2,2

Eń joqarı kólem,
mın. AQSH dollari

61,1 %

Nókis q.- 96 706,3

12,6 %

Tórtkúl- 20 360,5

8,5 %

Qońırat- 13 624,2

Eń az kólem,
mın. AQSH dollari

0,3 %

Shomanay-451,3

0,5 %

Qaraózek-818,4

0,1 %

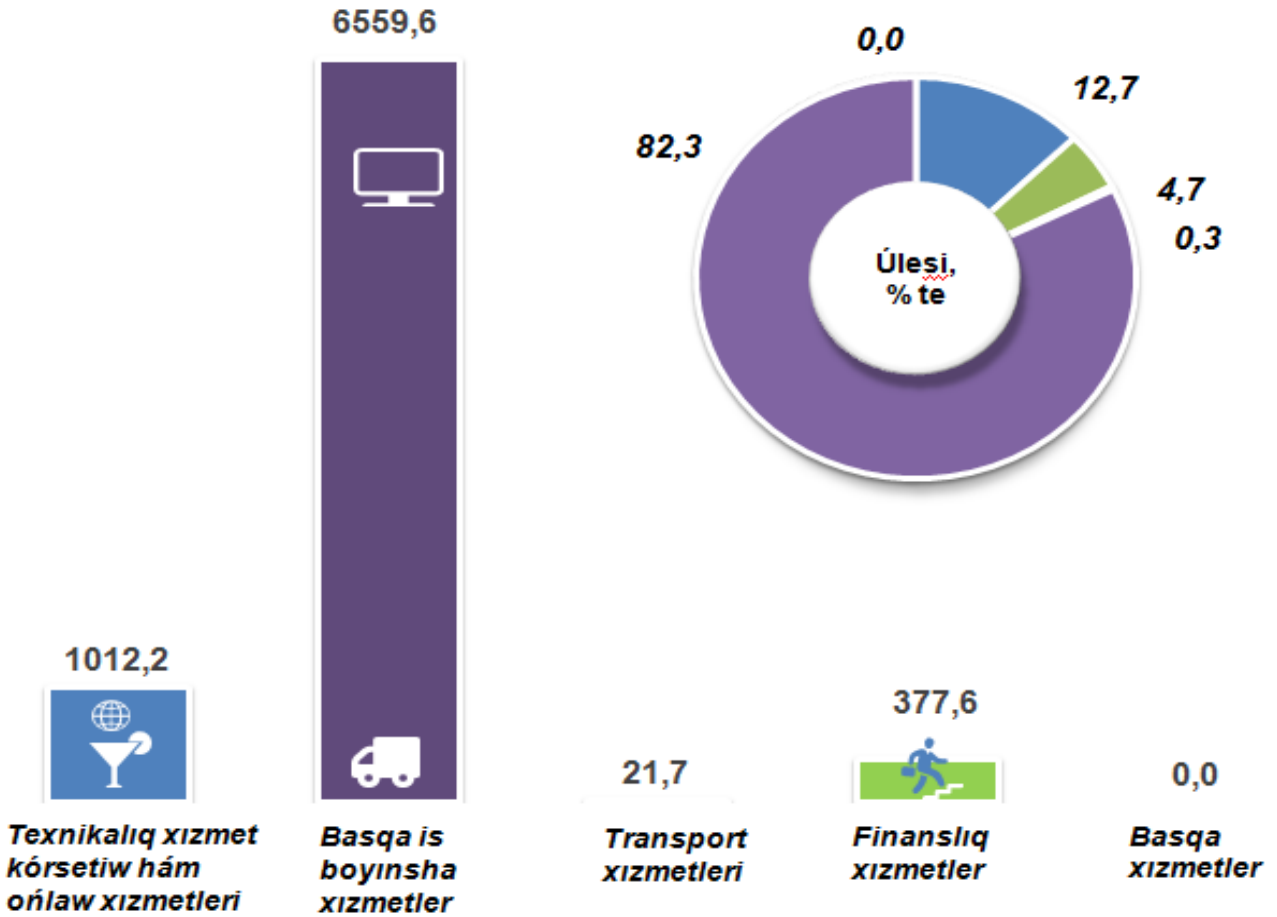
Bozataw-171,4

Respublika importi quramında eń joqarı úlesi Nókis q. 60,1 % i 96 706,3 mın AQSH dolların, eń tómen úlesin Bozataw rayonu 0,1 % i 171,4 mın AQSH dolların quradı.

XÍZMETLER IMPORTÍ QURAMÍ

(2024-jil yanvar-avgust ayları, úlesi, % te)

2024-jıldıń yanvar-avgust ayları juwmaǵı menen xizmetler importı kólemi 7 971,1 miń AQSh dolların yaqı jámi import kóleminiń 5,0 % in quradı hám ótken jılǵa salıstırǵanda 69,2 % in quradı. Xizmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi texnikaliq xizmet kórsetiw hám ońlaw xizmetleri (12,7 %), basqa is boyinsha xizmetler (82,3 %), finansliq xizmetler (4,7 %), transport xizmetleri (0,3 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xizmet kórsetiw xizmetleri (0,0 %) nen ibarat boldı.